

Največji slovenski dnevnik
v Združenih državah
Velja za vse leto . . . \$6.00
Za pol leta . . . \$3.00
Za New York celo leto . \$7.00
Za inozemstvo celo leto \$7.00

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The largest Slovenian Daily in
the United States.
Issued every day except Sundays
and legal Holidays.
75,000 Readers.

TELEFON: CORTLANDT 2876

Entered as Second Class Matter, September 21, 1903, at the PostOffice at New York, N. Y., under Act of Congress of March 3, 1879

TELEFON: CORTLANDT 2876

NO. 254. — ŠTEV. 254.

NEW YORK, MONDAY, OCTOBER 29, 1928. — PONDELJEK, 29. OKTOBRA 1928.

VOLUME XXXVI. — LETNIK XXXVI.

Smith osvaja republikansko ozemlje.

V PHILADELPHIJI JE DOSEGEL AL SMITH SILEN USPEH

Governor Smith je bil v Philadelphiji deležen največjega trijumfa v analah mesta. — Ljudske množice v republikanski trdnjavi so pozdravile demokrata z velikanskim navdušenjem. — Njegova slika je v tisoč oknih.

PHILADELPHIA, Pa., 28. oktobra. — Vstaja je prodrla skozi trdo skorjo republikanizma v Philadelphiji.

Governor Smith, prvi demokratski kandidat, ki je izvedel kampanjo v tej republikanski trdnjavi v dvajsetih letih, je bil deležen v Philadelphiji največje politične demonstracije, kar jih je kedaj videlo to mesto.

Več kot dve uri in preko dvajsetih milj si je boril svojo pot skozi goste vrste moških in žensk.

V središču mesta se je nazdravljanje razširilo v pravcat orkan. Petnajst ali dvajset blokov, v bližini Broad Street postaje, City Halla in Bellevue-Stratford hotela, so bili tlak in ceste natlačeno polne ljudi.

Sempatam so bile policijske črte pretrgane in so izginile v razburjenih masah, ki so potiskale proti kandidatu.

Ceni se, da je privrelo na lice mesta kakih tristo tisoč ljudi.

Zvečer je nastopil governor Smith v areni v zapadnem delu mesta pred nekako 20,000 ljudmi ter razpravljaj o prohibiciji, tarifu in Coolidgevi "ekonomiji". Petdeset tisoč ali več ljudi, ki niso mogli dobiti vstopa v areno, je polnilo sosedni, prazni prostor, kjer so bili razobešeni "amplifiers".

Ko je prišel governor v areno, je moral petnajst minut, da se je podelgel kraval.

Glavne točke njegovega govora so bile:

— Če bo moja izvolitev poglobila po celi deželi zahtevo, da se izpremeni prohibicijsko postavo, s kakšno pravico domneva tajnik Hughes, da bo to navidezna bitka? Če razumem jaz prav javno mišljenje v tej deželi, ni ničesar navideznega v tem vprašanju. To je zelo resnično vprašanje, ki se tiče srca in vesti ameriškega naroda.

— Če bi moral priznati, da je ameriški narod brez moči, da izpremeni neznosne razmere, ki obstajajo danes, bi bil prisiljen v isti sapi zanikati uspešnost demokratične, reprezentativne vlade.

— Če bom izvoljen, bom izvrševal svoje ustavne dolžnosti ter izvajal obstoječe postave po svoji najboljši zmožnosti. Ob istem času pa bom ponel to zadevo naravnost pred ameriški narod ter mu jo predložil odkritosrčno in jasno.

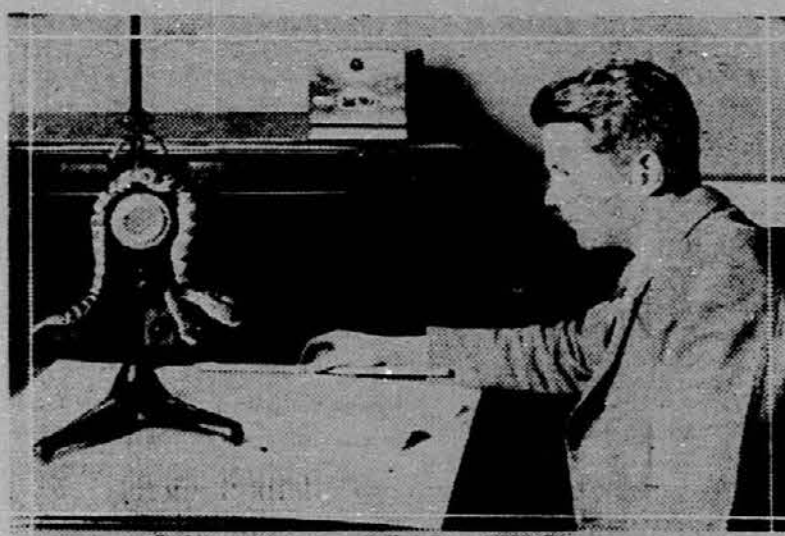
— Nikakega predloga nisem storil, naj stopi tarifna komisija na mesto kongresa in niti ene vrste ni v demokratičnem programu v tem smislu. Jaz sem definitivno omenil tarifno komisijo kot dejstvo ugotavljajoče zastopstvo, ki naj predloži kongresu Združenih držav dejstva, da bo lahko inteligentno izvajal svojo polnomoč, da uveljavi tarifne postave.

— Ameriški narod sam bo vzel tarif iz politike, ko bo dobil dejstva. Če misli Charles E. Hughes, da je zadel sedanji sistem tarifa na splošno odobravanje dežele, ne zasleduje pravilno mišljenja med trgovskimi skupinami.

— V Missouri sam rekel ter ponavljam še danes v Pennsylvaniji, da so se povečali stroški vlade od 1924 do 1927 za celih \$200,000,000.

— Republikanska stranka skuša še nadalje obdržati kontrolo te dežele pod napačnimi pretvezami. Ona predstavlja demokratično stališče povsem napačno. Predstavlja napačna tudi svoje lastno stališče. Postavlja se z uspehi, ki se niso nikdor zavrtili.

POUK FARMERJEM

Slika nam kaže T. I. Storera, profesorja na University of California, ki broadesta farmerjem klopitanje kače-klopotače.

HERBERT HOOVER PRAVI, DA BO POMAGAL FARMERJEM

Hoover je obljubil posebno zasedanje kongresa, da pomaga farmerjem. — Borah ga je prisilil, da potolaži farmerje, da ustavi val proti Al Smithu. — Potreba skorajšnje, konstruktivne akcije.

WASHINGTON, D. C., 28. oktobra. — Herbert Hoover je včeraj obljubil za slučaj svoje izvolitve posebno zasedanje kongresa, če potrebno, "da se loti najbolj nujnega ekonomskega problema, farmske odpomoči.

Senator Borah, vodilni emisar nominirane v kmečkih okrajih, je sklenil včeraj, da mora napraviti Hoover tako obljubo, a kandidat se je udal šele včeraj. Senator je nagovarjal Hooverja včeraj celo uro ter trdil, da je tako poteza bistveno potrebna, da se ustavi progresivni val proti governorju Smithu. Ko je ostal Mr. Hoover omahljiv, je šel senator Borah do skrajnih meja v ugotovitvi, katero je zaključil z naslednjimi besedami:

— Vsak vzrok je za posebno zasedanje a po mojem mnenju ne brenega zdravega razloga proti njemu.

To je bilo precej močno ter dovelo do obljube nominirane v teku manj kot dveh dneh po ugotovitvi senatorja Boraha.

Mr. Hoover ni trosil besed, ko je objavil svojo obljubo. Naslednje ugotovilo je bilo včeraj objavljeno v njegovem glavnem stanu:

— Vprašanje posebnega zasedanja kongresa po 4. marcu v slučaju povratka republikan. stranke, je bilo že dalj časa predmet razprav. Dosti je vprašanj, posebno onih poljedelske odpomoči, ki nujno zahtevajo rešitev in katerih bi ne bilo mogoče zavleči za celo leto. To je naš najbolj nujni ekonomski problem.

— Jaz bi upal, da bi bilo mogoče pečati se z njim na rednem zasedanju tekom jesen in da bi se bilo mogoče izogniti posebnemu zasedanju. Če pa bi tega ne bilo mogoče doseči, bi ne dovolil, v slučaju izvolitve, da bi se zadeva zavlekla ter bi sklical posebno zasedanje, da se zagotovi skorajšnje, konstruktivno akcije.

Nikakega pojasnjujočega komentarja ni bilo k tej izjavi. Tekom dneva pa so pričele prihajati brzojavke iz Srednjega zapada, ki so javljale, da je bil položaj rešen.

USODEPOLNE POSLEDICE EKSPLOZIJE

Tank, v katerem se je nahajal plin klorin, je eksplodiral v sodnem poslopju v Birmingham, Alabama ter poškodoval šestdeset ljudi.

BIRMINGHAM, Ala., 28. okt. Tank z visokim pritiskom, v katerem se je nahajal klorin, je eksplodiral v pritličju sodniške hiše v Jefferson okraju včeraj ter postal dvajset oseb v bolnice. Več kot štirideset nadaljnjih pa je bilo onesveženih prednj so jih mogli doseči reševalni oddelki mestnih ognjegasev ter delavci rudarskega departementa. Plin so imeli za čiščenje pitne vode.

Plin se je razširil iz pritličja v okrajno jetnišnico, ki se odpira iz sodnega poslopja in prav do glavnih koridorjev, uradov in sodnih dvoran. Vse je bežalo na prosto in nad vse je bilo slišati krike jetnikov, ki so klicali na pomoč.

Ognjegaseci, opremljeni z zasnimi plinskimi maskami, so šli skozi dolenja nadstropja ter prinesli ven ljudi, ki so bili zajeti v uradih, dočim so prišli nadaljnji oddelki v višja nadstropja z pomočjo lestev in strojev požarne brambre. Več duet oseb je splezalo v varnost po lestevicah in nadaljine so prinesli navzdol ognjegaseci na svojih ramah.

Vsi oni, ki so bili odvedeni v bolnico, so bili zopet odpušteni po preteku par ur.

ROJAKI, NAROČAJTE SE NA
"GLAS NARODA". NAJVEČJI
SLOVENSKE DNEVNIK V ZDR.
DRŽAVAH

LOVCEM V SVARILO

Novo bolezen, imenovano "Turelemia" je mogoče dobiti od inficiranih zajcev in kuncev. — Simptomi so slični onim pri legarju ali tifusu.

Nadaljno veselje je bilo vzeto iz življenja in v sedanjem slučaju je bil prizadet lovec na kunce ali zajce ter vsi oni, ki ljubijo "hasenpfeffer" ali knuea v črni omaki. Sedaj, le par dni pred otvorjenjem lovske sezi, dne 1. novembra, je prišlo svarilo iz zveznega zdravstvenega urada in newyorškega mestnega departementa, da se je treba zavarovati proti turelemiji ali Francis bolezni, ker se je zopet pojavila v enem samem slučaju v gorenjem delu mesta.

Ker je bila ta bolezen "Made in America" ter je sorazmerno nova, — simptomi so slični onim influencae ali tifusa, — ni imela zdravniška profesija še dovolj prilike, da jo hitro ugotovi v vsakem posameznem slučaju. Iz tega razloga je razširil zvezni zdravstveni urad cirkularje na zdravnike, v katerih pojasnjuje bolezen, njene simptome in terapevtiko.

Poročnik Walter M. Simpson, ki je študiral to bolezen, je izjavil v listu zveznega departementa:

— Tako klinična in eksperimentalna dejstva dokazujejo, da obstaja nevarnost infekcije vsled kontakta s kožo okužene živali. Bolezen dobe lahko ljudje tako na zunan kot na znotraj in v slednjem slučaju se kaže bolezen potom ne prebave mesa okužene živali.

— Če se upošteva dejstvo, da so bili inficirani številni laboratorijski delavci, ki se poslužujejo vseh vrstnih sredstev, je mogoče spoznati, kako velika je nevarnost za loveca, ki brez slutnje zavžije meso zajca, katerega je ustrelil. V slučaju, da se pošlje inficirane zajce na trg, preide nevarnost na one, ki imajo opravka s takim mesom ali ga zavžijejo.

Da se bolezen širi, je razvidno iz dejstva, da je bilo pred letom 1924 prijavljenih le petnajst slučajev take bolezni. V zadnjih štirih letih pa je zaznamoval zvezni zdravstveni urad šeststo slučajev. Sporočeni so bili slučaj iz vsake države z izjemo držav Nove Anglije, Delaware, Wisconsin in Washingtona. Največje število slučajev je bilo sporočeno iz Ohio.

Bolezen se je večinoma prijala ljudji, ki so parali in pripravljali divje kunce.

Letalec in učenec ubita skupaj.

FREMOT, Neb., 28. oktobra. — Adolf Pavel, star 23 let, letalski inštruktor, in John Seville, 19-letni letalski učenec, sta bila ubita včeraj popoldne, ko je padel nju aeroplan iz višine 2500 čevljev.

Prava sreča avtomobilista.

NEW LONDON, Conn., 28. okt. Potem ko je vrgel ekspresni vlak 40 čevljev daleč njegov avtomobil, je ušel Anton Sylva le z manjšimi odrgami. Avtomobil je priletel ob stran tratičnice ter šel naprej s svojo lastno silo kakih 100 čevljev, dokler se ni zadel v kup kamenja.

OBLJUBE DR. F. A. COOKA SO SE ZAČELE VRESNIČEVATI

Zemljic, katero je prodajal dr. Cook, ki je sedaj zaprt v zvezni jetnišnici, se je proglasilo sedaj bogato na petroleju. — Zemlja je bila v rokah receiverja in dosti te je bilo proglašene za nič vredno.

STEPHENSVILLE, Tex., 28. oktobra. — Vsaj nekaj petrolejskih zemljišč v Texasu, katera je kupil dr. Frederick A. Cook, diskreditirani "razkritelj" Severnega tečaja, ki je bil obsojen na štirinajst let ječe v zvezni kaznilnici v Leavenworth, ker je zlorabljal pošto v sleparske svrhe, je sedaj, skoro deset let po nakupu, vrednih milijone.

V Erath okraju, kojega sedež je Stephensville, je bil dr. Cook zelo zainteresiran pri tem, ker je znano kot X-Ray polje. V teku treh let po 1918, po tem ko je prospektiral celih pet let, je kupil dr. Cook številne akre v Erath okraju ter napovedoval, da bo nekega dne ta zemlja pokrita z zelo dobičkanosnimi vreli.

Cena, katero je plačal za zemljo, je bila baže smešno nizka, čeprav so krajevni izvedenci zatrjevali, da ne bo nikdar prinašala ničesar drugega kot brezkoristen pesek in kaktus. Potem ko so ga poslali v ječo leta 1923, se je prodalo njegovo zemljo za ceno, katero so imenovali petrolejski možje tega okraja "nominalno".

Danes pa so iz zemlje, ki je bila nekoč njegova, izvlekli velike množice naravnega petroleja in vsi znaki kažejo, da leže pod plinom velikanski skladi petroleja.

V tekočem letu je na X-Ray polju šest vrelecev proizvedlo sto milijonov kubičnih čevljev naravnega plina na dan.

Skoro vsa napovedovanja dr. Cooka so se dosedaj uresničila.

Moskovske krušne črte.

MOSKVA, Rusija, 28. oktobra. Dolge črte potrepljivih konsumentov, ki stoje vsaki dan pred živilskimi prodajalnami v Moskvi, da kupijo kruha in mleka, so izzvale kritike dveh važnih listov glede ruskega razdeljevalnega sistema.

Tako Izvestija kot Pravda vztrajata, da je dovolj hrane in živil, da pa je neprimerno shranjena in razdeljena.

DENARNA NAKAZILA

Za Vaše ravnanje naznanjamo, da izvršujemo nakazila v dinarjih in lirah po sledečem ceniku:

v Jugoslavijo			v Italijo		
Din.	1,000	\$ 18.40	Lir	100	\$ 5.90
"	2,500	\$ 45.75	"	200	\$ 11.50
"	5,000	\$ 91.00	"	300	\$ 16.95
"	10,000	\$ 181.00	"	500	\$ 27.75
"	11,110	\$ 200.00	"	1000	\$ 54.50

Stranke, ki nam naročajo izplačila v ameriških dolarjih, opozarjamo, da smo vsled sporazuma z našim vezam v starem kraju v stanu znižati pristojbino za taka izplačila od 3% na 2%.

Pristojbina znaša sedaj za izplačila do \$30. — 60c; za \$50 — \$1; za \$100 — \$2; za \$200 — \$4; za \$300 — \$6.

Za izplačilo večjih zneskov kot goraj navedeno, bodisi v dinarjih lirah ali dolarjih dovoljujemo še boljše pogoje. Pri velikih nakazilih priporočamo, da se poprej z nam sporazumete glede načina nakazila.

IZPLAČILA PO POŠTI SO REDNO IZVRŠENA V DVEH DO TREH TEDNIH
"NUJNA NAKAZILA IZVRŠUJEMO PO CABLE LETTER ZA PRISTOJBINO \$1.—"

SAKSER STATE BANK

52 CORTLANDT STREET, NEW YORK, N. Y.
TELEPHONE: CORTLANDT 3457

